

СЦЕНАРИЙ литературно-музыкальной композиции,
ПОСВЯЩЕННЫЙ 80-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
ВЫДАЮЩЕГОСЯ АЛТАЙСКОГО ПОЭТА, ПИСАТЕЛЯ

Л.В. КОКЫШЕВА

Дата проведения: 26 октября 2013 года

Место проведения: актовый зал

Начало: 12.30ч.

На сцене портрет Л.В. Кокышева, презентация о писателе.

Начало литературно-музыкальной композиции. Приветствие.

Вед.1: Якшылыкту күнле, күндүлү најылар, айылчылар!

Лазарь Васильевич Кокышевтин чыкканынан ала 80 жажына учурлалган күүлик литературалык композициябысты ачып турубус! (1 слайд)

Вед.2: Ол сүрекей жараш эр болгон,

Алтай эрлер ыйлаганча.

Ол Алтайдын сүрекей жараш уулы болгон,

Алтай энелер ыйлаганча.

Вед.1: Лазарь Кокышев жаркынду, жараш жүрүм жүрген. Ол жүрүмди сүрекей сүүген. Ак-жарыкта узак-узак жүрерге сананган: өскө үйенин ырызын көрөр деп, жаны өйлөрдү, жаны улустын үндерин угар деп.

Вед.2: Мен туулардын өзүп жаткан уулдарынын бирүзи...Je кайда да жүрзем жадын-жүрүмимде не де болзо, төрөл тууларымнын бийигин, онын мөштөринин кожонын ла жаркынын качан да болзо, көксимде алып жүрерим...

Үлгер «Ундыбагар» Каранас

Вед.1: Л.Кокышев - бичиктен келген поэт эмес ол жүрүмнен чыккан поэт, оны чын сезип, онын жаражын көрүп, онын поэзия таап, жүрүмди толо ло чындык көргүзөт деп Сазон Саймович Суразаков тегинду айтпаган.

Вед.2: Jer үстинде кожоннон жараш не бар? Кижн сүүнгенинен, сүүнгенинен кожондоп жат. Кокышевтин кожондый үлгерлеринде кандый да жажыт бар. Ол жажытты табарга үлгерлерди канча-канча кычырар керек. Келишпезе, кожондоп ийгедий. Ол тушта үлгердин жажыды ачыла берер.

1 курс: «Турналар» деп үлгер керегинде.

1957жыл... бу жыл Лазарь Кокышев көп үлгерлер чүмдеген. Олордын тоозында «Турналар» - сүрекей жажытта чүмделген үлгер. Поэт Паслей Самык бу үлгерди «реквием» - карыкчалдын кожоңы деп адаган.

Үлгердин ады көп тоодо берилген, же үлгер бойы бир ле турнага учурлалган — ол онын сүүгенинин сүр-кебери. Сүүгенин карамдап, килеп ле корулап, лирикалык герой санааркайт.

Үлгердин төзөгөзінде чын болгон учуралдар салынган: турна деп куш — эштү жүретен; эки Алтай — кар түшпейтен ле кырлу, суулу төрөл Алтай.

Поэт бу чын учуралдарга тайанып, үргүлник нолдыктар чүмдеген. Бу үлгер күүге кирип, кожон болуп калган. Күүни күү чүмдеечи Александр Тозыяков тапкан.

Кожон «Турналар» фонограмма ажыра. Бу өйдө бичиичи керегинде слайдтар (эне-адазы, балдары)

Вед. 1: «Менин Алтайымнын альпийский јаландарында эмди өлөн саргаргалак, чечектердин бажы төгүлгелек... Меге јанар керек. Менин адым, менин магым ла бедреген ырызым — јаныс ла иште, төрөл албатымнын ортозында»

Вед.2: «Мен јериме једип алзам, сүрекей көп иштерим, бир де күчим кысканбай тартыжарым. Күчим јетпезе, нөкөрлөрим болужын јетирер. Олорго күч келишсе, мен болужарым». Лазарь Васильевич Кокышевтин кажы ла чүмдемели Төрөлине, албаты -јонына, онын салымына учурлалган. Бүгүн де јайалталу бичиичинин элес үни албатызына баштанган:

Звучит стихотворение «Детям Алтая», исполняемое Л.В. Кокышевым (Аудиозапись).

Одновременно на экране презентация фотографий Л.В. Кокышева

Вед.1: Јүрүмис јаныс, албатым, слерле

Јүрегим соккончо, кожо артарым

Јүрүмим мени туйуктап та алза,

«Ырысту мен!» - деп, өчөжип айдарым.

Кожон «Ырыс дегени ол не болотон? 24 группа

Вед.2: Онын бичигенинин кажы ла сөзінде, эрмегинде аңылу күүн бар. Чүмдемелдерин кычырзан кичинек тужында көп-көп жаңарлар укканы билдирет. Јиит тужында поэт Алтын-Көл керегинде кожонды сүреен јарадатан. Онын да учун, байла, бичиичинин үлгерлери кожонго салынган.

Кожон «Шуралай» Кензин Карамай ла Чалчиков Айат

Вед.1: Биске бүгүн солун айылчы келген. Ол Л.В.Кокышевтин чүмдемелдерин сүүп турган, алтай тилге күүни бийик јиит филолог, аспирант. Уткыгар, Махин Аржан Михайлович.

Вед.2: Аржан Михайлович, бойыгар керегинде куучындап ийер.

(Јиит аспирант бойы керегинде куучындап, гитарала кожондоор. Л.Кокышевтин күүге салынган кожондорын кожондоор).

Вед.1: Аржан Михайлович, солун куучынаар учун јаан быйан.
(Айылчыга сый берилет) .

Туштажу энир Л.В.Кокышев керегинде киноло түгезилет.